

Inge Marie Kirketerp Hansens prædiken 3. søndag efter trinitatis

Taler

Inge Marie Kirketerp Hansen
Præst

Dato

21. juni 2026

Sted

Gjellerup Kirke, Viborg Stift

Omstændigheder

Gudstjenesten var lidt speciel, da det var første gang siden 1747, at der var bispevisitats i Gjellerup Kirke.

Prædikentekst

Lukasevangeliet kapitel 15, vers 11-32

Salmer

402 Den signede dag

Som en klippe midt på heden (Gjellerup Kirkes salme af Lisbeth Smedegaard Andersen)

167 Hører I vor Herre

// 492 Guds igen-fødte, nylevende sjæle

Under nadver: Vi finder fred i kirken + 371 Du fylder mig med glæde

Nadververs: Igen berørt

725 Det dufter lysegrønt

- 1 Igennem de sidste par uger har politikere haft travlt med at love gratis goder, men vi ved jo godt, at "gratis" i virkeligheden betyder skattebetalt. At det er noget, vi i sidste ende selv betaler for. Og er det egentlig ikke meget sigende for, hvordan vi mennesker ofte interagerer? Jeg giver, for at du skal give til gengæld.
- 5 Sådan fungerer alle verdens religioner også: Jeg giver til en Gud, for at jeg kan få noget igen fra Gud.

Men ordet "gratis" kommer af det latinske gratia, der betyder nåde, og hos den treenige Gud lærer vi, at vi ikke skal betale til gengæld for det, han giver os. Det er betalt.

Det er også det centrale i dagens evangelium, hvor Jesus står foran en flok farisæere, der netop har påpeget det problematiske i, at Jesus omgiver sig med toldere og syndere. En kommentar, der får Jesus til at fortælle en lignelse... En lignelse, med hvilken Jesus smadrer alt det, man hidtil og generelt så let gør sig af forestillinger om Gud.

Da kristendommen trådte ind i verden, var der da derfor heller ingen, der kaldte den en religion, og det burde vi heller ikke gøre. Ja, kristentroen var så fremmedartet, at romerne i de første 200 år anklagede de kristne for at være

ateister. Det, de kristne forkyndte, var en helt ny kategori! Jesus giver os da heller ikke en religion. Han giver os sig selv.

- 25 Gratis betyder nåde, og nåde, det er kernen i den lignelse, der er evangeliet til i dag. En lignelse, som er Jesu mest kendte og elskede. "Lignelsen om den fortabte søn" eller måske nærmere: "om to fortabte sønner".

- 30 Først møder vi lillebroren. Han beder faderen om sin arv i utide. Det er det samme som at sige lige op i faderens åbne ansigt: "Jeg vil have det, du har, men jeg vil ikke have dig. Jeg ville ønske, du var død." En traditionel patriark ville have drevet ham ud med vold, men denne får deler sin ejendom – han deler sit liv, som der står i grundteksten...

- 35 Sønnen drager afsted. Han ødsler det hele bort i et udsvævende liv – beskrevet med et ord, der rummer det vanvid, der ligger i at kappe alle bånd og tro, at absolut rodløshed er frihed. Men da pengene er væk, rammer nøden. En jødisk dreng i en svinesti – dybere kan man ikke synke.

- 40 Og så står, at han går i sig selv. Vi kunne fristes til at tro, at dette er et udtryk for anger – men mon ikke, det er udtryk for, at han tænker klogt for at redde sit eget skind? Han tror stadig, det hele handler om en penge – om en transaktion, hvor han skyldes noget, så han begynder at øve sig i en tale: "Far, jeg har syndet mod himlen og mod dig." Det lyder jo meget godt! Stærkt og oprigtigt! Men det er en
45 sætning, som tilhørerne straks må genkende, for det er præcis de ord, Farao brugte over for Moses for at slippe for plagerne (2. mos 10,16) – en kold, beregnende undskyldning med en bagtanke. Sønnen har forberedt en tale for at forhandle sig til en plads som daglejer. Han tror, at han kan købe sig til en plads i udkanten af sin fars liv.

- 50 Men da sønnen nærmer sig, ser faderen ham på lang afstand – fordi han hele tiden har spejdet efter ham. Og så gør faderen det utænkelige for en respektabel mand i Mellemøsten: Han løber! Eller rettere: Han SPURTER! Spurter for at komme landsbyen i forkøbet. Tilhørerne ved, hvad der ville vente en jødisk
55 dreng, der har ødslet sin arv væk blandt hedninger: nemlig Kezazah. Et ritual, hvor landsbyen ville samles, smadre lerkrukker foran ham og råbe: "Du er afskåret fra dette folk og dette fællesskab!" Men faderen kaster sin egen status og ære væk. Han løber ud for at tage skammen på sig og skærme sønnen mod lovens og landsbyens knusende Kezazah-dom.

Faderens nåde møder sønnen, før han overhovedet kan fremstamme sit falske forsvar. Han når kun at sige den første sætning, før faderen afbryder ham og genindsætter ham. Han vil slet ikke høre om afbetaling. I stedet kalder faderen
65 på tjenerne: "Giv ham min fineste kåbe på!" – Det var sige faderens egen fineste. Han vil lade sin egen status dække den beskidte krop. "Giv ham sko på!" – slaver gik barfodet, men det her er ikke en slave men hans søn. "Giv ham ringen på!" – familiens segl. Han er tilbage i som sin fars søn. Ikke på grund af sin egen fortjeneste, men udelukkende på grund af faderens nåde. Gratis!

70

Og så slagtes fedekalven. Kød var en sjælden delikatesse, og en fedekalv betød, at hele byen var inviteret. Faderen fejrer hjemkomsten med et overstrømmende fællesskab.

75 Men uden for står den anden søn. Den fortabte storebror... Han hører musikken, og han bliver vred og ydmyger sin far ved at nægte at gå ind til festen.

For både os og farisæerne er det så let at se, hvorfor lillebroren er fortabt, men hvad med denne storebror? Han siger jo selv, at han altid har gjort det rigtige,
80 levet op til det, han skulle, stået sin far bi og været en god søn. Men det er da heller ikke et udsvævende liv, der holder ham væk. Det er hans selvretfærdighed... En stakkels moralist, som Møllehave har sagt. Han har adlydt faderen, ikke af kærlighed, men for at få lønnen.

85 Også den vrede, selvretfærdige storebror mødes med faderens grænseløse mildhed: 'Mit barn, du er altid hos mig, og alt mit er dit.' Men her slutter lignelsen brat. Vi hører aldrig, om storebroren slipper sin stolthed, lægger sit regneark væk og går med ind til festen.

90 Hvorfor denne åbne slutning? Fordi Jesus her retter blikket direkte mod de farisæere, der står og lytter – og mod den indre farisæer i os alle. Spørgsmålet hænger i luften som en dom og en indbydelse: Vil I insistere på jeres egen retfærdighed og blive stående udenfor i mørket, eller vil I slippe lovtrældommen og lade jer bære ind i nådens fest? Det er tilhørerne – det er os – der er
95 afslutningen på lignelsen.

Her er det, vi må lytte til Paulus' ord i epistlen. For hvad er vi så, når vi står der, trukket ind fra landevejen og mudderet? Vi er, som Paulus siger i dag: "de

100 helliges medborgere og hører til Guds husstand” og et andet sted: ”arvinger og Kristi medarvinger”.

I tv-programmet "Forsvundne arvinger" møder man i hvert program en ny fortælling om mennesker, der bliver kontaktet for at få at vide, at de har arvet et menneske, de sjældent kender, og når beskeden kommer, er deres første spørgsmål næsten altid: "Hvem er død, for at jeg kunne få dette?".

Når Gud rækker os evigheden og tilgivelsen – helt gratis, af gratia, af nåde – hvem er så død for, at vi kunne få det?

110

Svaret er, at Gud ind i denne verden af fortabte sønner og døtre har givet os en sand storebror: Jesus Kristus. Han stod ikke ude på marken og surmulede over faderens nåde. Han forlod faderens hus og gik hele vejen ned i vores mørke, ned i dødens mudderpøl for at lede efter os. Han tog Kezazah-dommen og udstødelsen på sig i vores sted, og han betalte for festen – ikke med sin arvede formue, men med sit eget blod. Han tog forladtheden, for at vi kunne få hjemkomsten.

Gennem dette ufattelige bytte træder arven i kraft. Han døde, for at vi kunne arve alt. Derfor er vi nu, som Paulus proklamerer, ikke længere fremmede, men en del af Guds husstand. Vi er og bliver skrøbelige arvinger i os selv, men i Kristus ejer vi alt. Nåden og tilgivelse er nemlig ikke noget, vi kan fremtvinge i os selv. At "tilgive sig selv" er en moderne illusion. Tilgivelse er at blive set på af en anden og at få lov til at blive den, man havde forspildt retten til at være. At man atter bliver kaldt: Mit barn. Min elskede. Min ven.

125

Hver gang vi slæber os herind i kirken, bærende på vores eget svigt eller vores små, desperate regnestykker om, hvordan vi skal gøre os fortjente til livet, så møder han os. Han venter ikke på, at vores anger skal være ren og perfekt. Han klæder os i dåbens hvide kjortel, og han sætter os ved sit bord til nadverens festmåltid. Her lyder det til både svinesti-synderen og kirkebænks-moralisten: "Lad os spise og feste! For min søn, min datter, var død, men er blevet levende igen; var fortabt, men er fundet."

135 Når vi så rejser os fra dette nådebord for at gå ud i hverdagen, sendes vi ud for at se på hinanden med det samme blik, som faderen mødte os med, og når vi så uundgåeligt falder i igen – når vi bliver smålige, dømmende eller igen forsøger at

140 købe os til Guds og menneskers anerkendelse – så skal vi huske, at vi stadig
bærer dåbens kåbe. Faderen står ikke og venter på, at vi falder, for at tage den
tilbage. Tværtimod står han hver eneste morgen på vejen og spejder efter os for
at tilgive os på ny. Guds nåde er ikke en engangsydelse, men den luft, vi nu
trækker vejret i. Helt gratis. Og sådan skal vi leve – som mennesker og
menigheden, faldende og oprejste af nåde – lige indtil den dag, Gud åbner sin
145 faderfavn for os og siger: Mit barn. Gå ind til min glæde. Amen

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

150 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

3. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

155 <https://www.dansketaler.dk/tale/inge-marie-kirketerp-hansens-praediken-3-sondag-efter-trinitatis>

160

165

170

175